

Slovenska cesta 54
SI-1000 Ljubljana
T 01 234 28 00dkom@dkom.si
www.dkom.si

Številka: 018-39/2025-6

Datum: 27. 5. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 in spremembe; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Andraža Žvana kot predsednika senata ter Sama Červeka in Aleksandra Petrovčiča kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Zamenjava transformatorjev in NN električnega sestava*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja KOLEKTOR SISTEH Sistemi in tehnologije, d. o. o., Zasavska cesta 95, Ljubljana – Črnuče, ki ga zastopa Odvetniška družba Petrič, o. p., d. o. o., Župančičeva ulica 8, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika SPLOŠNA BOLNIŠNICA DR. FRANCA DERGANCA Nova Gorica, Ulica padlih borcev 13A, Šempeter pri Gorici (v nadaljevanju: naročnik) dne 27. 5. 2025

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugotovi in se razveljavi določilo naročnika, da se ponudbe štejejo za pravočasne, če bodo oddane najkasneje do 23. 4. 2025 do 9.00 ure, kot je razvidno iz četrtega odstavka poglavja 5 (»*Rok in način predložitve ponudbe*«) dokumentacije v zvezi z objavo javnega naročila.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške pravnega varstva v višini 6.964,60 EUR v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva vlagatelja se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo 19. 3. 2025 objavljeno na portalu javnih naročil pod št. objave JN001800/2025-EUe16/01, s popravki in v Uradnem listu EU pod št. objave 176828-2025, s popravki.

Vlagatelj je 23. 4. 2025 vložil zahtevek za revizijo, v katerem navaja, da mu rok za pripravo ponudbe ne omogoča sodelovanja v postopku. Vlagatelj navaja, da je bil rok za pripravo ponudb določen na 23. 4. 2025 ob 9.00 uri. Naročnik je 17. 4. 2025 ob 8.11 uri objavil odgovor, s katerim je spremenil referenčni pogoj, saj je določil, da se za proizvajalca NN stikališča šteje tako tovarna, kjer se opravi tovarniški prevzem, kot tudi »panel builder« ali sestavljaivec opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju s proizvajalcem. Referenčni pogoj je bil sprva zahtevan le za proizvajalca, zaradi česar vlagatelj s svojim partnerjem, s katerim namerava predložiti skupno ponudbo, ponudbe ni mogel oddati. Vlagatelj vse do 17. 4. 2025 do 8.11 ure ponudbe ni mogel oddati in zato tudi ponudbe ni pripravljaj, saj ni mogel vedeti, ali in kako bo naročnik spremenil referenčni pogoj. Vlagatelj se je sicer udeležil obveznega ogleda pri naročniku v želji, da si ne zapre možnosti oz. za primer, če bi ga k sodelovanju povabil proizvajalec, vendar ponudbe sam ni mogel oddati. Naročnik je z odgovorom na portalu javnih naročil spremenil definicijo subjekta, ki sme izkazovati izpolnjevanje referenčnega pogoja, vlagatelj pa je tudi »panel builder« oz. sestavljaivec opreme/omar ali panelov, ki ima pogodbo o sodelovanju s proizvajalcem opreme, zato želi oddati ponudbo. Naročnik je s spremembo saniral nezakonitost referenčnega pogoja, saj je oddajo ponudb omogočil tudi dejanskim izvajalcem posla. Vendar pa naročnik 17. 4. 2025 kljub tako veliki spremembi, ki močno razširja nabor ponudnikov, ni podaljšal roka za oddajo ponudb. S tem je vlagatelju, ki skupaj s partnerjem sedaj izpolnjuje referenčni pogoj, onemogočil oddajo ponudbe. Vlagatelj navaja, da predmetno naročilo presega mejno vrednost za objavo v Uradnem listu EU in da ne obsega le dobave, temveč tudi dela v bolnišničnem okolju, ki je zelo kompleksno in občutljivo za prekinitve napajanja z elektriko. To pomeni, da je treba natančno preučiti tehnično dokumentacijo, preveriti dejansko možnost dobave in izvedbe ter pridobiti ponudbe za vse blago, ki je predmet dobave in montaže. Da je izvedba naročila kompleksna, dokazuje tudi naročnikova zahteva po obveznem ogledu lokacije. Vlagatelj namerava ponudbo predložiti s partnerjem, ta pa si želi tudi sam ogledati objekt, v katerem bo izvajal dela, vendar je bil ogled organiziran le 10. 4. 2025. Od 17. 4. 2025, ko je naročnik objavil odgovor, s katerim je spremenil referenčni pogoj, do 23. 4. 2025, ki je bil določen kot rok za prejem ponudb, je naročnik omogočil le šest koledarskih dni za pripravo ponudbe, dejansko pa dva delovna dneva. V konkretnem primeru gre za zelo kompleksno javno naročilo, zaradi česar ponudbe ni mogoče pripraviti v nekaj dneh. Naročnik je pripravil ogled lokacije samo enkrat, kar pomeni, da so kasnejše spremembe in pojasnila, ki omogočajo oddajo tudi drugim ponudnikom, brez pravega učinka, če hkrati ni podaljšana tudi rok za oddajo ponudbe. Razširitev referenčnega pogoja in sprememba nabora potencialnih ponudnikov pomeni, da veliko ponudnikov začne pripravljati ponudbo od začetka, posledično pa bi moral biti rok določen ponovno, zaradi obveznega ogleda več kot 35 dni od dneva spremembe referenčnega pogoja. Vlagatelj je imel za pripravo ponudbe s partnerjem na voljo le del četrтка, 17. 4. 2025, v petek, 18. 4. 2025, je bila priprava ponudbe praktično onemogočena zaradi prostega dneva v tujini. Prvi delovni dan je bil zaradi velikonočnega ponedeljka šele 22. 4. 2025, 23. 4. 2025 ob 9.00 uri pa je bil že rok za oddajo ponudbe. Vlagatelj bi torej vsa ravnanja glede priprave ponudbe (preučitev dokumentacije, pridobitev ponudb dobaviteljev, izpolnjevanje predračuna, uskladitve s partnerjem, pridobivanje podizvajalcev in usklajevanje z njimi, izpolnitev vseh obrazcev, izdelava terminskega plana ter preveritev vse dokumentacije) moral izvesti v dveh do treh delovnih dneh. Vlagatelj je že 17. 4. 2025 poskušal pridobiti ponudbo s strani družbe Enerprom, d. o. o., vendar je 22. 4. 2025 po telefonski urgenci prejel odgovor, da ponudbe v tem času ne more pridobiti. 17. 4. 2025 je vlagatelj naročniku posredoval tudi opozorilo o nezmožnosti priprave ponudbe s predlogom podaljšanja roka do vsaj 17. 5. 2025, vendar je prejel le odgovor, da je rok za postavljanje vprašanj potekel. Če bi bilo ravnanje naročnika skladno s temeljnimi načeli javnega naročanja, bi lahko vsak naročnik ob objavi oblikoval stroge pogoje in bi jih tik pred oddajo ponudb omilil, pri tem pa bi zanemaril dejanski vpliv na konkurenco. Ob dejstvu, da je nujen ogled lokacije, je tako kratek rok za predložitev ponudbe nerazumen in predstavlja kršitev temeljnih načel javnega naročanja. Na podlagi navedenega vlagatelj predlaga razveljavitev točk B6 in B7 obvestila o javnem naročilu ter točk 5 in 6 razpisne dokumentacije za oddajo javnega naročila, v katerih sta

določena rok za oddajo ponudb in termin za odpiranje ponudb, zahteva pa tudi povrnitev stroškov, nastalih z revizijo.

Naročnik je 23. 4. 2025 izdal sklep, s katerim je zadržal izvajanje predmetnega postopka oddaje javnega naročila do odločitve Državne revizijske komisije.

Naročnik je 28. 4. 2025 zahtevek za revizijo zavrnil kot neutemeljen, zavrnil pa je tudi zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov revizijskega postopka. V obrazložitvi odločitve o zavrnitvi zahtevka naročnik uvodoma navaja, da v zvezi s predmetnim zahtevkom za revizijo obstaja omejitev iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN, saj na portalu javnih naročil ni prejel nobenega poziva o nezakonitosti roka za oddajo ponudb, poziv vlagatelja k podaljšanju roka, posredovan 17. 4. 2025 na elektronski naslov naročnika, pa ne predstavlja opozorila o nezakonitosti, saj ne gre za pravočasno in preko portala javnih naročil dano opozorilo. Naročnik se ne strinja z vlagateljem, da vlagatelj ni mogel poslati opozorila o prekratnem roku preko portala javnih naročil, saj sta mu bila rok za oddajo ponudb in rok za postavljanje vprašanj ves čas znana. Vlagatelj se je zavedal, da lahko naročnik na zastavljena vprašanja odgovori oz. spremeni razpisno dokumentacijo še najmanj šest dni pred potekom roka za oddajo ponudb, pa kljub temu niti ob zahtevi po spremembi referenčnega pogoja niti na katerikoli drugi točki pred potekom roka za postavljanje vprašanj ni opozoril, da bi bil rok za oddajo ponudb v primeru spremembe referenčnega pogoja prekratek. Praksa Državne revizijske komisije, na katero se sklicuje vlagatelj, v tem primeru ni aplikativna, saj ne gre za položaj, ko bi naročnik po poteku roka za postavljanje vprašanj določil nezakonito določilo – roka za oddajo ponudb in postavljanje vprašanj sta bila znana že od objave obvestila o naročilu. Če je bil vlagatelj prepričan, da je bil prvotni referenčni pogoj nezakonit, bi moral računati na to, da bo spremenjen in bi moral že prej pripravljati ponudbo ali zahtevati daljši rok za oddajo ponudb. Sprememba referenčne zahteve ni v ničemer vplivala na rok za oddajo ponudbe, ki je že ves čas enak, vlagatelj pa na portalu nikdar ni zahteval podaljšanja tega roka. Namen tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN je ta, da zahtevek za revizijo za naročnika ne sme predstavljati presenečenja, in v konkretnem primeru ta namen ni izpolnjen, naročnik pa nima obveznosti, da bi rok podaljšal samoiniciativno. Ne glede na to, da naročnik meni, da ni izpolnjena procesna predpostavka iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN, je naročnik o zahtevku za revizijo odločil tudi meritorno. Naročnik navaja, da mora v primeru pravočasno prejete zahteve vsem sodelujočim gospodarskim subjektom zagotoviti dodatne informacije najpozneje šest dni pred iztekom roka za oddajo ponudb, rok za oddajo ponudb pa mora podaljšati le v primeru, če dodatne informacije niso bile predložene najpozneje šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb ali če je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila bistveno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb. Naročnik je na pozive k spremembi razpisne dokumentacije odgovoril 17. 4. 2025 ob 8.10 oz. 8.11 uri, torej šest dni pred potekom roka za oddajo ponudb, ki je bil 23. 4. 2025 ob 9.00 uri, kar pomeni, da je spoštoval zakonska določila. Naročnik meni, da sprememba razpisne dokumentacije ni bila bistvena, saj ni vplivala na nobenega ponudnika, ki je začel pravočasno pripravljati ponudbo, ker ponudnikom ni bilo treba predložiti dodatne ali drugačne dokumentacije. Naročnik je le sprostil referenčno zahtevo, tako da je tudi vlagatelj lahko sodeloval v postopku. Tudi če bi bila sprememba razpisne dokumentacije bistvena, zakon določa, v katerih primerih so dodatne informacije ali spremembe podane prepozno, naročnik pa je to omejitev v celoti spoštoval. Zakon določa rok, do katerega mora naročnik odgovoriti na vprašanja in izvesti morebitne spremembe, zato bi bilo v nasprotju z zakonom, če bi upoštevali pravilo drugače, kot je zapisano. Če rok šestih dni pred potekom roka za oddajo ponudb ni ustrezen rok, se naročnik sprašuje, koliko je potem ustrezen rok in kakšen je pomen v zakonu izrecno predpisanega roka. Naročnik referenčnega pogoja ni spremenil tik pred potekom roka za oddajo ponudb, saj ga je spremenil šest dni pred potekom roka. Tudi če bi bila sprememba bistvena, glede na zakonsko določbo še vedno velja šestdnevni rok, ki ga je naročnik spoštoval. Naročnik se sklicuje na prakso Državne revizijske komisije in navaja, da je v obravnavanem primeru spoštoval zakonski rok za podajo dodatnih

informacij oz. spremembo razpisne dokumentacije, kar je bilo vnaprej predvidljivo, vlagatelj pa je ravnal neskrbno. Če je vlagatelj menil, da je referenčni pogoji nezakoniti, bi moral pričakovati, da bo naročnik nezakonitost odpravil, zato sprememba zanj ne more predstavljati presenečenja. Vlagatelj je bil seznanjen z rokom za oddajo ponudb in se je odločil, da tega dela dokumentacije ne bo upošteval, zato posledic svoje odločitve ne more prevaliti na naročnika. Naročnik nadaljuje, da je določil rok za oddajo ponudb v dolžini 35 dni, pri čemer je minimalni rok v dolžini 35 dni zaradi možnosti oddaje elektronskih ponudb najprej skrajšal na 30 dni, potem pa ga je zaradi obveznega ogleda lokacije podaljšal na 35 dni. S tem je izpolnil zakonske zahteve, pri čemer tudi vlagatelj priznava, da je bil osnovni rok za oddajo ponudb dovolj dolg in skladen z zakonom. Vlagatelj je zato imel na voljo 35 dni za pripravo ponudbe, ki je bil enak za vse in je omogočal pripravo dopustne ponudbe. V konkretnem primeru je bil predviden tudi obvezen ogled lokacij, ki je bil izveden 10. 4. 2025 in na katerem je bil tudi vlagatelj, kar pomeni, da se je očitno že prej pripravljalo na oddajo ponudbe in da je tudi preučil razpisno dokumentacijo. V zvezi z vlagateljevimi navedbami, da predmetno naročilo presega mejno vrednost za objavo v Uradnem listu EU in da gre za velik posel, ki je zanimiv tudi za gospodarske subjekte iz ostalih držav članic EU, naročnik navaja, da sta vlagatelj in njegov partner slovenska subjekta in gre zato za nedopustno uveljavljanje interesov tretjih oseb, neutemeljene pa so tudi navedbe, da je bil 18. 4. 2025 v tujini dela prost dan. Naročnik partnerju vlagatelja ni preprečil ogleda lokacije in tudi ni prejel nobenega vprašanja glede ogleda, razen poziva, naj bo ogled organiziran čimprej, čemur je naročnik tudi sledil. Naročnik zato ne razume, zakaj je želja vlagateljevega partnerja, da izvede ogled, povezana z rokom za oddajo ponudb, tudi sicer pa bi vlagatelj lahko partnerju sam dal informacije, ki jih je prejel na ogledu, oz. bi se partner lahko ogleda udeležil sam. Naročnik se tudi ne strinja z navedbami, da bi ob tako pomembni spremembi moral določiti praktično nov celoten rok za predložitev ponudb, saj bi bilo to v nasprotju z zakonskimi določbami in prakso Državne revizijske komisije, hkrati pa bi se postopki oddaje javnih naročil podaljšali za mesece. Vlagatelj v zahtevku za revizijo ni substancirano navedel, katerih aktivnosti ni mogel izvesti v roku šestih dni, temveč navaja le, da bi moral izpolniti vse obrazce in izdelati terminski plan, za kar je šest dni dovolj časa. Vlagatelj tudi navaja, da bi moral uskladiti pogodbeno razmerje s partnerjem, vendar pa sta bila očitno usklajena že prej, prav tako navaja, da bi moral pridobiti ponudbe od podizvajalcev, vendar nikjer substancirano ni navedel, da je nameraval javno naročilo izpolniti s podizvajalci in kateri so ti oz. ali sploh prihajajo iz tujine. Vlagatelj tako po mnenju naročnika ni izpolnil svojega trditvenega in dokaznega bremena.

Vlagatelj se je 5. 5. 2025 opredelil do naročnikovih navedb iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo. Glede naročnikovih navedb o obstoju omejitve iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN navaja, da kršitev glede roka za oddajo ponudb vse do spremembe referenčnega pogoja ni obstajala in da vlagatelj naročnika ne more vnaprej opozarjati na možne oz. hipotetične kršitve. Glede vprašanja bistvenosti spremembe referenčnega pogoja vlagatelj navaja, da je sprememba omogočila oddajo ponudb izrazito širšemu krogu ponudnikov, med drugim tudi vlagatelju, ki v tako kratkem času ni mogel pridobiti vse dokumentacije. Ker si njegov partner ni več mogel ogledati lokacije, bi moral naročnik celo objaviti novo naročilo. Vlagatelj meni, da bi naročnik moral upoštevati tudi kompleksnost naročila in temu prilagoditi rok za prejem ponudb, zgolj trije delovni dnevi pa za to ne zadostujejo. Vlagatelj se strinja, da je naročnik zadostil pravilom glede določanja zakonsko predpisanega roka, če ne bi dokumentacije v tem času spreminjal. S tem, ko je dokumentacijo spremenil, pa je prvotni rok postal brezpredmeten. Nevzdržno je, navaja vlagatelj, da mu naročnik očita, da bi moral pripravljati ponudbo še pred spremembo pogoja, saj mu zakonodaja te dolžnosti ne nalaga. Bistvo vlagateljevega zahtevka je, da je naročnik izvedel takšno spremembo, zaradi katere bi moral podaljšati rok za prejem ponudb in vlagatelju omogočiti, da odda skupno ponudbo, kar izhaja tudi iz prakse Sodišča EU. Vlagatelj tudi opozarja, da Direktiva 2014/24/EU ne določa, da je vsaka bistvena sprememba dovoljena, če je objavljena šest dni pred rokom za prejem ponudb. Direktiva 2014/24/EU določa obvezno podaljšanje roka v primeru bistvenih sprememb, ZJN-3 pa tega standarda ne bi smel nižati. To pomeni, da je

šestdnevni rok le skrajni rok in da je treba v vsakem primeru presoditi, kako to vpliva na konkurenco in enakopravno obravnavo ponudnikov. Odpiranje javnega naročila drugim ponudnikom pa je sprememba, zaradi katere bi bil potreben celo nov postopek. Vlagatelj tudi meni, da mu ni mogoče očitati, da bi moral ponudbo pripravljati že prej, in navaja, da njegov tuji partner ni imel interesa za ogled lokacije, saj ponudbe ni mogel oddati, po 17. 4. 2025 pa je bilo premalo časa za izvedbo vseh aktivnosti.

Naročnik se je 8. 5. 2025 opredelil do vlagateljevih navedb. V vlogi navaja, da je bila sprememba referenčnega pogoja predvidljiva, saj je vlagatelj naročniku posredoval več opozoril. Naročnik ne razume, zakaj bi bil ogled lokacije sporen, saj si je vlagatelj lokacijo ogledal in ni jasno, zakaj si je ni ogledal tudi njegov partner, razpisna dokumentacija pa tudi ni zahtevala, da ogled opravijo vsi partnerji. Če je vlagatelj želel oddati ponudbo s tujim partnerjem, so brezpredmetne njegove trditve glede usklajevanja z družbo Enerprom, d. o. o., saj ni izkazal, da ni mogel pridobiti ponudbe od tujega partnerja. Naročnik tudi meni, da se je krog zainteresiranih ponudnikov spreminjal, saj je imel vlagatelj že pred spremembo referenčnega pogoja interes za sodelovanje in je tudi aktivno sodeloval, zato ne more trditi, da je za naročilo prvič slišal šele 17. 4. 2025. Če pa je imel v mislih druge ponudnike, pa ti očitno niso imeli pomislekov, saj niso vložili zahteve za revizijo, poleg tega pa vlagatelju za varovanje njihovega položaja ni mogoče priznati pravnega interesa. Glede pravočasne priprave ponudbe gre po mnenju naročnika za vprašanje skrbnosti in ne za vprašanje zakonodaje, zakonodaja pa nalaga ponudniku, da naročnika pravočasno pozove k spremembi, česar vlagatelj ni storil, čeprav je ves čas vedel, kakšen je rok za oddajo ponudb. Po mnenju naročnika se glede na zakonske določbe postavlja le vprašanje podaljšanja roka v primeru, če je razpisna dokumentacija bistveno spremenjena manj kot šest dni pred potekom roka za oddajo ponudb, zunaj tega šestdnevnega roka pa se to vprašanje sploh ne postavi. Koliko delovnih dni lahko pomeni šest koledarskih dni, lahko določi le zakonodajalec, ob tem pa tudi Uredba (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (UL L 124, 08.06.1971, str. 1-2; v nadaljevanju: Uredba), ki določa, da mora vsak rok dveh dni ali več vključevati vsaj dva delovna dneva, to pa je naročnik spoštoval. Tudi sodna praksa Sodišča EU, na katero se sklicuje vlagatelj, v konkretnem primeru ne narekuje podaljšanja roka, saj se nanaša na položaje, kadar je naročilo po naravi bistveno drugačno glede na njegov prvotni opis, v tem primeru pa je naročilo ostalo enako in bi vlagatelj dokumentacijo lahko pridobil že prej. Direktiva 2014/24/EU po mnenju naročnika ne učinkuje neposredno, temveč jo je treba implementirati, slovenska zakonodaja pa je pri tem razmejila med trenutkom, pred katerim (tudi ob bistvenih spremembah) podaljšanje roka ni potrebno, in trenutkom, od katerega dalje je v primeru bistvene spremembe podaljšanje roka zahtevano. Naročnik še poudarja, da predmet javnega naročila nikoli ni bil spremenjen in da tudi ni prišlo do sprememb glede predložitve potrebne dokumentacije. Edino vprašanje je bilo, ali bo naročnik kot ustrezno priznal tudi lastno izjavo proizvajalca NN stikališča, ki je »panel builder«, pri čemer je vlagatelj vnaprej vedel, da bo to izjavo potreboval, če bo naročnik ugodil njegovim zahtevam, v zahtevku za revizijo pa ni zatrjeval, da te izjave ne bi mogel pridobiti na zalogo.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dosje predmetnega javnega naročila na portalu javnih naročil, dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila ter vprašanja in odgovore, objavljene na portalu javnih naročil. Po pregledu navedene dokumentacije in dokumentacije, predložene v postopku pravnega varstva, ter po preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo preverila, ali je bil zahtevek za revizijo vложен pravočasno in pri naročniku; ali vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena ZPVPJN; ali ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena ZPVPJN; ali obstajajo

omejitve iz 16. člena ZPVPJN in ali je dopusten. Ker je Državna revizijska komisija ugotovila, da so vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN izpolnjeni, je zahtevek za revizijo, na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN, sprejela v obravnavo.

V zvezi z naročnikovimi navedbami, da pri predmetnem zahtevku za revizijo obstaja omejitev iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN, saj na portalu javnih naročil ni prejel nobenega poziva glede nezakonitosti roka za oddajo ponudb, je treba pojasniti, da tretji odstavek 16. člena ZPVPJN določa, da se v predrevizijskem in revizijskem postopku ne presojuje očitane kršitve, ki se nanašajo na vsebino objave, povabilo k oddaji ponudb ali razpisno dokumentacijo, če bi lahko vlagatelj ali drug morebitni ponudnik prek portala javnih naročil naročnika opozoril na očitano kršitev, pa te možnosti ni uporabil. Šteje se, da bi vlagatelj ali drug morebitni ponudnik prek portala javnih naročil lahko opozoril na očitano kršitev, če je bilo v postopku javnega naročanja na portalu javnih naročil objavljeno obvestilo o naročilu, na podlagi katerega ponudniki oddajo prijave ali ponudbe.

V predmetnem postopku pravnega varstva vlagatelj naročniku očita, da po spremembi referenčnega pogoja, ki po mnenju vlagatelja pomeni/predstavlja bistveno spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in je bila na portalu javnih naročil objavljena 17. 4. 2025, ni podaljšal roka za prejem ponudb. Vlagatelj torej v zahtevku za revizijo naročniku ne očita, da prvotnega roka za prejem ponudb ni določil v skladu s 40. členom Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 in spremembe; v nadaljevanju: ZJN-3) oz. v skladu s prvim in drugim odstavkom 74. člena ZJN-3, temveč mu očita, da prvotno določenega roka za prejem ponudb kljub spremembi referenčnega pogoja 17. 4. 2025 ni ustrezno podaljšal. Z drugimi besedami, vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je prvotno določen rok za prejem ponudb postal nezakonit šele po spremembi referenčnega pogoja, saj naj bi bila sprememba takšna, da je narekovala podaljšanje prvotno določenega roka za prejem ponudb. S tem vlagatelj v bistvu uveljavlja kršitev točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, ki vzpostavlja obveznost naročnika podaljšati rok za prejem ponudb v primeru, če je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila bistveno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb.

Na podlagi navedenega za presojo obstoja procesne predpostavke iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN ni bistveno, kdaj se je vlagatelj seznanil s prvotnim rokom za prejem ponudb oz. ali je naročnik na portalu javnih naročil prejel opozorilo glede kršitve pravil za določanje prvotnega roka, ki je bil vsem ponudnikom znan od objave obvestila o naročilu, temveč je bistveno, kdaj je bila objavljena sprememba referenčnega pogoja in ali je vlagatelj po spremembi referenčnega pogoja še imel možnost, da na ali preko portala javnih naročil naročnika bodisi pozove k podaljšanju roka za prejem ponudb bodisi opozori na domnevno kršitev točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3.

Iz vpogleda objave obvestila o naročilu št. JN001800/2025-EUe16/01 ter iz pregleda postavljenih vprašanj in podanih odgovorov na portalu javnih naročil je razvidno, da je naročnik spremembo referenčnega pogoja objavil 17. 4. 2025 ob 8.10 uri (kar med strankama ni sporno). Dalje je iz objave obvestila o naročilu št. JN001800/2025-EUe16/01 (točka B.3.2 objave) razvidno, da je naročnik kot rok za postavljanje vprašanj ponudnikov sprva določil 7. 4. 2025 do 10.00 ure, s popravkom, objavljenim 31. 3. 2025, pa je ta rok podaljšal do 15. 4. 2025 do 10.00 ure. Iz ugotovljenega je razvidno, da vlagatelj po spremembi referenčnega pogoja, ko se je šele lahko postavilo vprašanje morebitne kršitve točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, ni več mogel postavljati vprašanj oz. naročnika ni več mogel opozoriti na domnevno kršitev na ali preko portala javnih naročil. Dejstvo, da vlagatelj po spremembi referenčnega pogoja ni več mogel postavljati vprašanj oz. opozarjati na kršitev na ali preko portala javnih naročil, pa je navsezadnje razvidno tudi iz elektronskega sporočila z dne 18. 4. 2025, v katerem je predstavnik naročnika predstavniku vlagatelja sporočil, da je rok za postavljanje vprašanj oz. predlogov že potekel.

Naročnik sicer v okviru zatrdjevanja obstoja omejitve iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN navaja, da sta bila vlagatelju rok za oddajo ponudb in rok za postavljanje vprašanj ves čas znana in da se je zavedal, da lahko naročnik na zastavljena vprašanja odgovori oz. spremeni razpisno dokumentacijo še najmanj šest dni pred potekom roka za oddajo ponudb. Po mnenju naročnika bi moral vlagatelj računati na to, da bo prvotni referenčni pogoj spremenjen in bi moral že prej pripravljati ponudbo ali zahtevati daljši rok za oddajo ponudb, sprememba referenčne zahteve pa ni v ničemer vplivala na rok za oddajo ponudbe. S temi naročnikovimi navedbami se ni mogoče strinjati. Kot je bilo že pojasnjeno, vlagatelj v zahtevku za revizijo naročniku ne očita kršitve pri določitvi prvotnega roka za prejem ponudb, temveč kršitev pri podaljšanju roka za prejem ponudb po spremembi določil razpisne dokumentacije. Gospodarski subjekti ne morejo vnaprej vedeti ali pričakovati, da bo naročnik na podlagi njihovih opozoril spremenil sporne določbe razpisne dokumentacije, temveč lahko o tem le ugibajo, zaradi česar tudi niso dolžni naročnika vnaprej, ne da bi vedeli, ali bo bistveno spremenil razpisno dokumentacijo pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb in ali bo ob tem slednjega tudi podaljšal, opozarjati na hipotetične kršitve. Navsezadnje je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila 10. 4. 2025 na portalu javnih naročil objavil odgovor, v katerem je navedel, da mora NN stikališče dobaviti neposredno tovarna, kjer se opravi tudi tovarniški prevzem (FAT), in ne »*panel builder*« ali sestavljalec opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju z proizvajalcem, ki ga bo ponudnik ponujal v svoji ponudbi, iz česar je bilo mogoče, zgolj pet dni pred potekom roka za postavljanje vprašanj, sklepati kvečjemu, da referenčnega pogoja ne bo spremenil.

Na podlagi navedenega je treba pri presoji obstoja omejitve iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN kot bistveno upoštevati, (1) da vlagatelj naročniku v zahtevku za revizijo po vsebini očita kršitev točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, (2) da je bila sprememba referenčnega pogoja objavljena 17. 4. 2025, po poteku roka za postavljanje vprašanj, in (3) da se je šele po objavi spremembe referenčnega pogoja postavilo vprašanje naročnikove kršitve dolžnosti podaljšati rok za prejem ponudb iz točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, ko vlagatelj naročnika nanjo na ali preko portala javnih naročil ni več mogel opozoriti. Čeprav torej naročnik v tem konkretnem primeru po izteku roka za postavljanje vprašanj ni objavil spremembe referenčnega pogoja, ki bi bila domnevno nezakonita ali sporna (med strankama namreč ni spora glede vsebine spremenjenega referenčnega pogoja), pa gre za položaj, ko se je lahko šele po spremembi referenčnega pogoja in po izteku roka za postavljanje vprašanj sploh zastavilo vprašanje kršitve točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3. Na podlagi navedenega je zato treba ugotoviti, da v predmetnem postopku pravnega varstva procesna omejitev iz tretjega odstavka 16. člena ZPVPJN ni podana, zahtevek za revizijo pa je treba vsebinsko obravnavati.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali bi moral naročnik zaradi spremembe referenčnega pogoja podaljšati rok za prejem ponudb.

Naročnikovo ravnanje je treba presojati z vidika tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, ki v točki b) določa, da mora naročnik z namenom, da se lahko vsi gospodarski subjekti seznani z vsemi informacijami, ki so potrebne za pripravo ponudb, rok za prejem ponudb podaljšati v primeru, če je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila bistveno spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb (oziroma v odprtem postopku in omejenem postopku s skrajšanimi roki iz razloga nujnosti pozneje kot štiri dni pred iztekom roka za prejem ponudb). V skladu s četrtem odstavkom 74. člena ZJN-3 mora biti v tem primeru podaljšanje roka sorazmerno s pomembnostjo informacij ali sprememb. Iz citiranih določb ZJN-3 je razvidno, da je naročnikova dolžnost podaljšati rok za prejem ponudb podana v primeru, če sta kumulativno izpolnjena dva pogoja: (1) sprememba dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila je bila bistvena in (2) objavljena je bila pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb (ker predmetni postopek oddaje javnega naročila ni odprti postopek ali omejeni postopek s skrajšanimi roki iz

razloga nujnosti, štiridnevni rok iz drugega dela povedi iz točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 v tem primeru ni relevanten).

Kot je razvidno iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, je naročnik referenčni pogoj določil v 2. točki poglavja 8.3 Pogoji za priznanje sposobnosti, v kateri je zapisal:

»2. Proizvajalec ponujenega NN stikališča je od 1.1.2018 do 31.12.2024 uspešno (to je časovno, količinsko in kakovostno v skladu z naročili oziroma pogodbami ter veljavnimi predpisi) na območju EU letno proizvedel najmanj 1.450 polj NN stikališča enakega tipa, kot je predmet ponudbe.

Ponudniku ni treba proizvajalca NN stikališča imenovati kot podizvajalca oziroma subjekt, na katerega kapacitete se sklicuje, zgolj iz razloga uveljavljanja njegove reference.

Dokazilo:

- Lastna izjava proizvajalca ponujenega NN stikališča.«

Kot je razvidno iz vprašanj in odgovorov na portalu javnih naročil, je naročnik v zvezi z referenčnim pogojem iz točke 2. poglavja 8.3 razpisne dokumentacije prejel vprašanje glede definicije pojma *»proizvajalec ponujenega NN stikališča«*, na katerega je 10. 4. 2025 ob 9.32 uri posredoval naslednji odgovor:

»Pod pojmom proizvajalec NN stikališča pomeni, da mora NN stikališče dobavi direktno tovarna, kjer se opravi tudi tovarniški prevzem(FAT) in ne »panel builder« ali sestavljalet opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju z proizvajalcem, ki ga bo ponudnik ponujal v svoji ponudbi.«

Iz navedenega odgovora izhaja, da naročnik ne bo dopustil predložitve izjave subjekta, ki ni proizvajalec, temveč je *»panel builder«* ali sestavljalet opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju s proizvajalcem.

Na nadaljnje opozorilo, da naročnik s takšnim pojasnilom nedopustno omejuje konkurenco na samo enega izvajalca, je naročnik z odgovorom 17. 4. 2025 ob 8.10 spremenil referenčni pogoj, tako da se po novem glasi:

»Pod pojmom proizvajalec NN stikališča je zaobsežena tako tovarna, kjer se opravi tudi tovarniški prevzem (FAT), kot tudi »panel builder« ali sestavljalet opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju s proizvajalcem, katerega opremo ponudnik ponuja v svoji ponudbi.

V vsakem primeru mora ponudnik predložiti vse zahtevane certifikate in ostala zahtevana dokazila o ustreznosti predmeta ponudbe.«

Iz navedenega je razvidno, da je naročnik 17. 4. 2025 spremenil referenčni pogoj na način, da je dopustil, da lahko izjavo o referenčni dobavi predloži ne le proizvajalec opreme, temveč tudi *»panel builder«* ali sestavljalet opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju s proizvajalcem.

Kot je bilo že zapisano, točka b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 vzpostavlja dolžnost naročnika podaljšati rok za prejem ponudbe v primeru, če sta kumulativno izpolnjena dva pogoja, in sicer če je sprememba razpisne dokumentacije bistvena ter če je bila ta objavljena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb.

V zvezi z vprašanjem, ali je sprememba referenčnega pogoja, ki jo je naročnik objavil 17. 4. 2025, bistvena sprememba dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, je treba najprej ugotoviti, da je naročnik s spremembo dopustil, da izjavo, ki se nanaša na referenčno dobavo blaga, poleg proizvajalca opreme predloži tudi gospodarski subjekt, ki sam ni proizvajalec, temveč je »*panel builder*« ali sestavljalec opreme/omar ali panelov, ki ima licenco oz. pogodbo o sodelovanju s proizvajalcem. Na ta način je naročnik nedvomno razširil krog potencialnih ponudnikov, ki lahko sodelujejo v predmetnem postopku oddaje javnega naročila. Razširitev kroga potencialnih ponudnikov je mogoče izpeljati že iz same dikcije spremenjenega referenčnega pogoja, pa tudi iz dejstva, da je ta sprememba omogočila sodelovanje vlagatelju oz. njegovemu partnerju. Dejstvo, da je sprememba vlagatelju oz. njegovemu partnerju omogočila sodelovanje v predmetnem postopku oddaje javnega naročila, priznava tudi naročnik, ko (prvi odstavek na strani 8 sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo) navaja, da je »*sprostil referenčno zahtevo tako, da je bilo tudi vlagatelju omogočeno sodelovanje v postopku javnega naročanja*«. Okoliščina, da je naročnik s spremembo referenčnega pogoja razširil krog potencialnih ponudnikov, pa pomeni, da je sprememba vsekakor bistvena, saj vpliva na število potencialnih ponudnikov in s tem na zagotavljanje konkurence. Omilitev referenčnega pogoja ima v danem primeru podoben učinek kot sprememba predmeta naročila, saj tudi slednja vpliva na to, da se spremeni krog ponudnikov, ki lahko zagotovijo (spremenjen) predmet javnega naročila in posledično sodelujejo v postopku oddaje javnega naročila. Pri tem ni bistveno, kako velik je krog ponudnikov, ki lahko po spremembi sodelujejo v postopku, saj lahko že okoliščina, da je sodelovanje omogočeno novemu potencialnemu ponudniku (konkretno vlagatelju), zlasti v razmerah omejenega števila ponudnikov, pomeni bistveno spremenjeno konkurenčnost v postopku.

Naročnik v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, sicer navaja, da sprememba referenčnega pogoja ni bistvena sprememba dokumentacije, saj naj se za nobenega ponudnika, ki je začel pravočasno pripravljati ponudbo, ne bi spremenila nobena zahteva, ki bi vplivala na vsebino ponudbe ali obseg zahtevane dokumentacije. Naročnikovim navedbam ni mogoče pritrditi. Res je sicer, da se obseg zahtevane ponudbene dokumentacije ni spremenil. Vendar naročnik ves čas zavzema napačno stališče, da je dolžnost vseh gospodarskih subjektov, tudi tistih, ki ne izpolnjujejo posameznih pogojev iz prvotno objavljene dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, da začnejo že neposredno po objavi obvestila o naročilu pripravljati ponudbo in v ta namen zbirati dokumentacijo, sklepati dogovore s partnerji in podizvajalci itd., in sicer za primer, če bi naročnik morda spremenil obstoječo, a zanje omejujočo zahtevo. Kot je bilo že pojasnjeno, gospodarskim subjektom te dolžnosti ni mogoče naložiti, pač pa je naročnik na drugi strani dolžan pripraviti dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je skladna s pravili ZJN-3, ob tem pa mora vsem potencialnim ponudnikom zagotoviti primeren rok za pripravo ponudbe. Pri tem je treba opozoriti, da bistvenosti spremembe dokumentacije ni mogoče presojati samo z vidika vprašanja zmožnosti priprave ponudbe in pridobivanja zahtevane ponudbene dokumentacije, temveč tudi, kot je bilo že pojasnjeno, z vidika vprašanja, kako sprememba vpliva na krog potencialnih ponudnikov. Ob tem je treba v predmetnem postopku oddaje javnega naročila upoštevati še, da je naročnik v 4. poglavju dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila predvidel obvezen ogled lokacij, na katerih se izvedejo pogodbeni dela, pri čemer je bil ogled predviden kot pogoj za dopustnost ponudbe. Navedeno pomeni, da gospodarski subjekt, ki je bil 17. 4. 2025 seznanjen z omiljeno referenčno zahtevo (kot npr. vlagatelj ali njegov partner) in je na tej podlagi ugotovil, da lahko sodeluje v postopku oddaje javnega naročila, dejansko ni več mogel predložiti dopustne ponudbe, saj je bil ogled lokacij izveden že pred tem. Ob tem ni mogoče slediti naročniku, ki navaja, da bi se lahko tudi vlagatelj partner udeležil ogleda oz. da bi ga lahko sam vlagatelj seznanil z informacijami, pridobljenimi na ogledu, saj, kot je bilo že pojasnjeno, ni dolžnost gospodarskih subjektov, da začnejo s pripravo ponudbe neposredno po objavi obvestila o naročilu tudi v primeru, če jim določena zahteva onemogoča sodelovanje v postopku, v pričakovanju, da bo spremenjena (pri čemer je treba posebej poudariti, da je takšna omejitev sodelovanja lahko tako nezakonita kot tudi zakonita), niti ni mogoče naložiti ponudnikom

dolžnosti, da z informacijami, pridobljenimi na ogledu, seznanijo druge sodelujoče subjekte v ponudbi. Na podlagi navedenega je zato treba v danem primeru ugotoviti, da je v konkretnem postopku oddaje javnega naročila omilitev referenčnega pogoja, zaradi katere se je razširil krog potencialnih ponudnikov, konkretno vsaj z vlagateljem in njegovim partnerjem, v povezavi z obveznim ogledom lokacije takšna sprememba, ki jo je treba z vidika določbe točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 obravnavati kot bistveno.

V zvezi z vprašanjem, ali je bila sprememba referenčnega pogoja objavljena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb, pa je treba ugotoviti, da je naročnik kot rok za prejem ponudb določil 23. 4. 2025 do 9.00 ure (točka B.6 objave obvestila o naročilu oz. četrti odstavek poglavja 5 dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) in da je spremembo referenčnega pogoja na portalu javnih naročil objavil 17. 4. 2025 ob 8.10 uri. Ker ZJN-3 ne določa posebnih pravil za štetje rokov, je treba upoštevati 106. točko preambule Direktive 2014/24/EU, ki predvideva, da je treba za izračun izteka rokov iz direktive uporabljati Uredbo. Ta v drugem odstavku 1. točke 3. člena določa, da v primeru, kadar se rok, določen v dnevih, tednih, mesecih ali letih, začne s trenutkom, ko se zgodi nek dogodek ali se izvrši neko dejanje, velja, da se dan, v katerem se zgodi ta dogodek ali se izvrši to dejanje, pri računanju zadevnega roka ne upošteva. Točka b) 2. točke 3. člena Uredbe pa določa, da se začne rok, določen v dnevih, z začetkom prve ure prvega dne in se konča z iztekom zadnje ure zadnjega dne roka. Podobno določbo glede računanja rokov vsebuje tudi Obligacijski zakonik (Uradni list RS, št. 83/2001 in spremembe), ki v prvem odstavku 62. člena določa, da začne rok, določen v dnevih, teči prvi dan po dogodku, od katerega se računa, konča pa se z iztekom zadnjega njegovega dneva.

Ob upoštevanju citiranih pravnih podlag glede računanja rokov je tako treba ugotoviti, da je šestdnevni rok iz točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 (ki se računa za nazaj) začel teči 22. 4. 2025, saj se 23. 4. 2025, ko poteče rok za prejem ponudb, pri štetju roka ne upošteva, in je prenehal 17. 4. 2025 ob 00.00 uri. Z drugimi besedami: v predmetnem postopku oddaje javnega naročila je glede na dikcijo točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 dolžnost podaljšanja roka za prejem ponudb vzpostavila vsaka bistvena sprememba razpisne dokumentacije, ki je bila objavljena v obdobju od 17. 4. 2025 od 00.00 ure zjutraj do 22. 4. 2025 do 24.00 ure zvečer (in tudi še 23. 4. 2025 do 9.00 ure, ko je bil predviden rok za prejem ponudb). Ker je naročnik spremembo referenčnega pogoja, ki jo je treba šteti za bistveno, objavil 17. 4. 2025 ob 8.10 uri, to pomeni, da je bila objavljena znotraj šestdnevnega roka in da posledično, glede na točko b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, to pomeni, da je bil naročnik dolžan podaljšati rok za prejem ponudb. Ker v obravnavanem primeru naročnik roka za prejem ponudb ni podaljšal, je kršil točko b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3. Ob tem je treba na tem mestu glede vlagateljevih navedb, da Direktiva 2014/24/EU ne vsebuje omejitve šestdnevnega roka, pojasniti, da je Državna revizijska komisija že na podlagi uporabe določbe točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 ugotovila kršitev naročnikove dolžnosti podaljšati rok za prejem ponudb, zato se v tem postopku pravnega varstva ni ukvarjala z vprašanjem, katero pravno podlago bi bilo treba uporabiti oz. kako bi jo bilo treba razlagati v primeru, če bi bila bistvena sprememba dokumentacije v zvezi s postopkom javnega naročila objavljena več kot šest dni pred potekom roka za prejem ponudb.

Ker je bilo v predmetnem postopku pravnega varstva ugotovljeno, da je naročnik bistveno spremembo razpisne dokumentacije objavil manj kot šest dni pred potekom roka za prejem ponudb, dejansko stanje ni primerljivo s tistim iz sklepa Državne revizijske komisije št. 018-092/2022-16, na katerega se sklicuje naročnik, saj je bila tam sprememba razpisne dokumentacije objavljena več kot šest dni pred potekom roka za prejem ponudb. Tudi sicer pa je Državna revizijska komisija v sklepu št. 018-092/2022-16 opozorila na dolžnost naročnika podaljšati rok za prejem ponudbe v primeru, če je bila dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila spremenjena pozneje kot šest dni pred iztekom roka za prejem ponudb. Enako stališče izhaja tudi iz sklepa Državne revizijske komisije št. 018-118/2024-3. V zvezi s sklepom Državne

revizijske komisije št. 018-124/2022-5, na katerega se sklicuje naročnik v povezavi s trditvijo, da mora ponudnik upoštevati rok za prejem ponudb, ki je objavljen na portalu javnih naročil, pa je treba ponovno pojasniti, da se v predmetnem postopku pravnega varstva ne postavlja vprašanje zakonitosti prvotno določenega roka za prejem ponudb, temveč vprašanje zakonitosti ravnanja naročnika z vidika točke b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3, ko, kljub bistveni spremembi referenčnega pogoja, ki je bila objavljena manj kot šest dni pred potekom roka za prejem ponudb, le-tega ni podaljšal.

Na podlagi vsega navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo uspel izkazati, da je naročnik v predmetnem postopku oddaje javnega naročila kršil točko b) tretjega odstavka 74. člena ZJN-3 s tem, ko je 17. 4. 2025 ob 8.10 uri, pozneje kot šest dni pred potekom roka za prejem ponudb, objavil bistveno spremembo dokumentacije v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila, ne da bi ob tem, sorazmerno s pomembnostjo informacij oz. sprememb, tudi podaljšal rok za prejem ponudb. Ker je rok za prejem ponudb po izvedeni spremembi referenčnega pogoja na tak način postal nezakonit (oz. je nezakonito ravnal naročnik, ker ga ni ustrezno podaljšal), je Državna revizijska komisija na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila zahtevo naročnika, da se ponudbe štejejo za pravočasne, če bodo oddane najkasneje do 23. 4. 2025 do 9.00 ure, kot je razvidna iz četrtega odstavka poglavja 5 (*»Rok in način predložitve ponudbe«*) dokumentacije v zvezi z objavo javnega naročila, pa tudi iz točke B.6 objave obvestila o naročilu št. JN001800/2025-EUe16/01.

Državna revizijska komisija z namenom pravilne izvedbe postopka oddaje predmetnega javnega naročila v delu, v katerem je bil razveljavljen, naročnika na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN napotuje, da v nadaljevanju postopka oddaje tega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3, pri tem pa upošteva ugotovitve, kot izhajajo iz obrazložitve tega sklepa. Če se bo naročnik odločil, da bo nadaljeval predmetni postopek javnega naročanja, bo moral glede na dejstvo, da je po poteku roka za prejem ponudb in pred njihovim odpiranjem sprejel sklep o zadržanju postopka, v nadaljevanju določiti nov rok za prejem ponudb, ki bo sorazmeren s pomembnostjo objavljene spremembe, posledično pa določiti tudi nov rok za odpiranje ponudb.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj zahteva povrnitev stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

Državna revizijska komisija je vlagatelju, skladno s 70. členom ZPVPJN in skladno z Odvetniško tarifo (Uradni list RS, št. 2/2015 in spremembe; v nadaljevanju: OT), kot potrebne priznala naslednje priglašene stroške:

- strošek vplačane takse za revizijski zahtevek v višini 4.000,00 EUR,
- strošek odvetniške storitve za zahtevek za revizijo v višini zahtevanih 4.000 točk (prva točka tar. št. 44 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV znaša 2.928,00 EUR,
- izdatke v pavšalnem znesku po tretjem odstavku 11. člena OT (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk) v višini 50 točk, kar ob upoštevanju vrednosti točke in 22 % DDV znaša 36,60 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašenih stroškov za odvetniške storitve za sestavo vloge z dne 5. 5. 2025 (s katero se je opredelil do naročnikovih navedb v odločitvi o zavrnitvi zahtevka za revizijo), saj ti v konkretnem primeru niso bili potrebni (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT). Navedbe vlagatelja v izpostavljeni vlogi niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve.

Državna revizijska komisija je tako vlagatelju kot potrebne stroške priznala stroške v višini 6.964,60 EUR, ki mu jih je dolžan povrniti naročnik v roku 15 dni od prejema tega sklepa, po izteku tega roka pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višjo stroškovno zahtevo vlagatelja je Državna revizijska komisija zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev upravni spor ni dovoljen.

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj – po pooblaščenju,
- naročnik,
- RS MJU,

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.